

URDIS

Editor: Vasile Burlui

Redactor: Simona Modreanu

Tehnoredactor: Ioan Uzier

Design coperta: Ionuț Broșțianu

We know
books

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

METLEAEVA, MIROSLAVA

Puzzle / Miroslava Metleaeva; trad. din lb. rusă de Rusu Nicolae. -

Iași: Cartea Românească Educațional, 2019

ISBN 978-606-9088-51-7

I. Rusu, Nicolae (trad.)

821.161.1

Grupul Editorial Cartea Românească Educațional

Copyright © Editura Cartea Românească Educațional, 2019

www.librariacartearomaneasca.ro/ecredu.ro

MIROSLAVA METLEAEVA

Puzzle

roman

Traducere din limba rusă de Nicolae Rusu

Cartea Românească
EDUCAȚIONAL

Partea întâi

1

Încă o foaie se adaugă la teancul voluminos al manuscrisului.

„...Muntele, jos,
lipit de pământului – șopârlă
verde ascunsă-ntre brazi și tufari –
răsfrânge în ochiul adânc
înălțimea
vulturului care-l pândește.

...am văzut vulturul cu două capete
zburând
cu muntele-n gheare
cu mâinile cât o reptilă enormă
încremenită de groază
a cărei coadă e chiar
umbra ce cade pe noi.”

Sentimentele trăite cândva, Dumnezeu știe în ce situații, de către tânărul poet postmodernist conturau viu literele cuvintelor traduse, rostogolindu-se ca niște valuri de la un rând la altul...

...Culorile dimineții curg peste întreaga curte crescută cu iarba de un verde-închis, aproape neagră, până sub pereții magaziilor. Deasă, stufoasă și îngreuiată de rouă, dacă încerci s-o rupi cu mâinile goale, e în stare să taie asemenea unui brici. Nica, de doar opt ani, o știe din propria experiență. La fel te poți tăia și cu muchia unei foi subțiri de hârtie.

Soarele abia mijit atinge ușor cu razele sale grădina împodobită cu florile palid-liliachii și albe ca ceara ale cartofilor. De după pereții din scândură ale unei magazii se aude cotcodăcitul găinilor deja trezite. Cu câteva țipete răgușite, cocoșul

IBDIS | We know
 își curăță gâtlejul pentru a-și intona străvechiul său, de când lumea, cântec. Deocamdată, curtea e goală. E tocmai ceea ce-i trebuie. Coborând atentă treptele verandei, care oricum scârțâie la fiecare pas, Nica se strecoară în fundul curții și, luându-și vitează pe iarba umedă de rouă, sare din toate puterile. A-ah! Își revine de la bătaia inimii în tâmpile tocmai lângă gardul de nuiiele al vecinului. Încă mai simte în tot corpul senzația saltului brusc.

Are impresia că i s-a rupt ceva la lingurică, iar întreaga cutie toracică i s-a transformat într-un balon umplut cu aer...

Nimeni și niciodată n-au aflat de întâmplarea din acea dimineață. Nici chiar ea, niciodată, nu a căutat să-și explice. Dar însăși clipa de zbor, dilatarea fosforescentă a orizontului, aroma ierbii pătuliță la cădere și lunecând sub ea... Toate astea i-au lăsat o senzație mută de leșin, a sentimentului de fericire, una care, de atunci, i-a servit ca reper pentru a compara toate celelalte sentimente.

...Țr-r-r-r-r! – sună telefonul. E cineva, probabil, dintre picii fiicei. De la nasul înfundat și de la niște pastile care o trag la somn și o amețesc, capul e greu ca un pud. E în așteptarea unei înseninări, dar ușurarea e încă departe. Astăzi Nica nu vrea să vadă și să audă pe nimeni... Chiar și pe cei mai dragi...

Geamul și imaginea clădirii-turn de peste bulevard sunt acoperite pe-un sfert de firavul, ca un adolescent, palmier. Nica se apropie de planta de pe pervaz și trage puțin glastra de la sticla geamului.

– Palmier-palmieraș... Mica mea scumpete... Aproape giuvaier... șopti ea, aproape ca un foșnet, desenând o linie văluroasă pe una din frunzele prăfuite. Alături de tulpina solzoasă se mai vede vergeaua uscată a plantei anterioare. Ea păstrase această nuiă de culoarea paielor de secară pentru ca să se descompună de la sine. Iată, au pornit de la ea o întreagă colonie de lăstari. Bun de sămânță, băiețelul! De ce băiețel? Pur și simplu, așa-i veni. Dar mai putea fi altceva, mica mea scumpete?

– Aha! Iată, încă un lăstăraș se ițește...

Amintirile o năvăliră pe neașteptate...

Strângând la piept ghiveciul cu planta, ea repeta întruna:

– Mulțumesc! Vai, vă mulțumesc! Nici nu vă imaginați cât de fericită m-ați făcut!

– Dar încetați, vă rog, cu atâtea mulțumiri, mătăhăiește el nemulțumit din mâini, chiar nu mă simt în apele mele... Parcă e un bocet și nu mulțumire!

Ea chicotește tâmp și-și bagă nasul între frunzele aspre ale plantei:

– Dacă ați ști cât de mult am visat să am un asemenea palmieraș! În acest paradis comercial el este atât de veritabil și neobișnuit!

– Zău, parcă ați fi o copiliță... Câți ani aveți? se interesează el înduioșat și, atingându-i ușor umerii, o atrase pe o clipă la piept...

Nica atinse în neștire tulpinița uscată, tot ce mai rămăsese de la acel, prim copăcel.

...Peste niște ani, discutând pe banca din fața scării, deodată ea îl privi în ochi și-i spuse:

– Dar, știți, scumpetea și giuvaierul dumneavoastră e încă viu... Doar că, e adevărat, în a doua generație!

– Serios?! și o umbră de zâmbet îi lunecă ușor pe fața-i aproape nemișcată, ca de ascet.

– Iar tulpinița uscată a primei plante am lăsat-o...

– De ce?

– De ce, de ce... Pentru că... Pur și simplu... Să am de ce mă agăța... un fel de pretext...

A fost odată, ca niciodată...

2

În curtea din spatele Academiei, alături de un autobuz vechi se adunase un grup de oameni. Restul, ocupându-și din timp locurile în modesta unitate de transport se ițeau nerăbdători prin geamuri, dându-le de înțeles celor care-și petreceau rudele, să nu întreacă măsura, că nu-i frumos să-i rețină și pe alții. O fetișcană uscățivă de vreo optsprezece ani, ținându-se strâns de mâna unei femei între două vârste, mamă-sa, probabil, părea că încearcă s-o oprească a se apropia de ușa autobuzului gata de plecare. Între timp, șoferul semnalase deja de câteva ori, avertizându-i că nu mai poate aștepta.

– Dar eu mă duc, mami, aruncă nehotărât, fetișcana, apropiindu-se de ușă și observând cu coada ochiului, prin

preajmă, o pereche care se evidentia. Era un brunet uscățiv și oacheș de o statură medie, iar ea o femeie bălaie și simpatică de vreo treizeci și ceva de ani. „Sunt de-o vârstă”, o găsi pe fetișcană gândul și tot atunci observă alături de cei doi o copilă neastâmpărată, sărind într-un picior. Evident, era o familie: fetița semăna leit cu tatăl, doar părul era al mamei – blond, iar pielea feței deschisă.

Cu două genți mari de călătorie, Eleonora Arcadieva urcă pe treapta de la ușa autobuzului. Această femeie prezentabilă și pieptoasă, vecină de curte, îi aminti deodată fetișcanei, cam pierdută cu firea, de o zicală de a ei, cam grosolană – „țâțe de-un pud, la muncă nu mă duc, țâțe cât un pahar – de muncă nici habar” – expresie care o și sili să-și ascundă surâsul prostesc apărut nitam-nisam pe buze. Privirea fetei lunecă din nou peste pieptul impresionant al Eleonorei Arcadieva și ea își strânse între dinți buza de jos. Se simțea copleșită de un val de vinovăție față de această femeie, de la care adia multă demnitate și care nici nu bănuia ce gândește ea despre dânsa. Își dădea seama, că de nu era Eleonora Arcadieva, nu mai vedea marea, precum nu-și vedea ceafa fără oglindă. În sfârșit, ea își pupă mama pe obraz și sări în salonul autobuzului. Așezându-se pe a doua banchetă de la ușă, ea îi flutură de la geam mamei din curte, iar de la sentimentul de singurătate teribil care o învăluisese din cap până-n picioare se sili să nu-și scape cumva vreo lacrimă.

Eleonora Arcadieva îi cedase locul de la geam, mai ales că vizavi își găsisese loc colega ei de serviciu cu care continua să discute ultimul număr al revistei *Novâi mir*. Răsfoindu-i paginile, ele își făceau schimb de replici cu multă însuflețire, iar deodată Eleonora Arcadieva, se dezmetici:

– Dar de ce stăm? Și, ițindu-se pe geam, se adresă perechii de afară cu o nuanță cochetă în voce: Ei, tinerilor, încă nu v-ați luat rămas bun? Nu-i frumos, dragilor, să rețineți atâta lume... Apoi, privindu-și tânăra vecină de alături care-și rezemase gânditoare tâmpla de sticla geamului, făcu mirată: Iar tu, Nica, de ce ești tristă?!

– Nu sunt... eu... pur și simplu..., roși purpuriu Nica, abia stăpânindu-se să nu lăcrimeze, iar în sinea sa frământând un gând: „Ce treabă are să-și bage nasul? N-are decât să-și caute de ale ei...”. Tot atunci, însă, i se făcu rușine de acest impuls al ei și înghiți în sec.

Perechea cu copilița lor alături însă continua să stea nu departe de autobuz. Toată lumea se afla deja în salon și doar ei nu se grăbeau. Nerăbdătoare, fetița îl trăgea pe tatăl ei de mână și, deodată, desprinzându-se brusc unul de altul, el și ea porniră în direcții opuse. Fără a privi îndărăt, ea se îndreptă spre poartă, iar el, țopăind odată cu fetița, intrară în salon și se trântiră veseli pe prima banchetă, învăluindu-i pe toți cu o privire fugitivă. De la întreaga sa făptură adia energie și multă încredere în sine. Își cunoștea, se vede, prețul. Cei prezenți, în special femeile, s-au înviorat și, gălăgioși, au prins a face diverse comentarii, iar autobuzul se urni încet din loc. Dincolo de geam prinseră a luneca îndărăt plopii de pe marginea drumului și cu fiecare kilometru Nica simțea că i se face tot mai rău. De câteva ori o trecu gândul că ar fi fost poate mai bine să renunțe la această călătorie. Dar de fiecare dată vocea ei interioară o pune la punct: „Zăludo! Ai nouăsprezece ani și încă nu te poți dezlipi de fusta mamei! Numai Domnul știe pe unde au reușit alții să ajungă, să vadă lumea și lumea să-i vadă, iar tu? Măcar ia-o pe Mara, cât e de bravo!” și în fața ochilor îi apărură aievea chipul colegei sale.

Mara este frumoasă, dar nu e o frumusețe dintre cele standard, precum e cultivată imaginea unei sportive, comsoliste și activiste. În ținuta capului, în toată silueta miniaturală și bine făcută se vede ceva aproape uitat și rar – un fel de rafinement al unei zeițe din Egiptul antic. Nici mai mult, nici mai puțin, Nefertiti! Ochii ei mari și verzi de sub niște pleoape grele, mareața coafură ca o tiară papală, aranjată din părul ei des și roșcat, pomeții măiestrit cizelați... Ce mai vorbă! Dar ceva, imperceptibil, a preluat și de la maică sa, Eleonora Arcadieva. Poate-i vorba de privirea ei trufașă, poate de un fel de răceală care parcă adie de la ea, neadmițând acea formă de relație numită apropiere sufletească... De altfel, nici Nica nu i-a dat vreun motiv pentru intimități...” „Ce ai de taci întruna? Nu scoți din tine nici măcar un suspin!” își aminti ea vorbele furioase ale Marei la una din întâlnirile lor. „De ce?” o întrebă ea, întorcându-și privirea de la fața indignată a acesteia. Nu știa ce să-i răspundă. Dar ce putea să-i spună? La vremea potrivită – va înțelege ce și cum. Dacă ar fi fost atunci mai atentă, ar fi înțeles și fără vorbe. Dar despre ce, în genere, putea fi vorba!?

LRDIS | We know
books

Nica își reveni de la hohotele de râs din salon. Cei prezenți se amuzau copios pe seama unui banc al pasagerului de pe bancheta din față.

— Hai, că-i bună, Vitold, m-ai dat gata! Își șterse lacrimile de râs cu o batistă de buzunar un grăsan de pe bancheta din spate. „De-ar fi vreun motiv pentru veselie, o trecu pe Nica un gând iritant, dar nu bancurile tale fără perdea, și nici tu, curcan înfoiat! Chiar dacă ai un asemenea nume... Mare cneaz! Sânge albastru! Se vede de la o poștă – nomenclaturiiiiist!” Ea își întoarse repezit privirea pe geam, având imboldul să-și astupe demonstrativ urechile! Chiar dacă se consideră buricul universului! Pasagerii, însă, continuau să se veselească. De ce nu, la urma urmei? Toate grijile au fost lăsate acasă. În față au doar concediul, marea și toate celelalte... Fiecare cu așteptările sale, cu micile lor secrete...

Vechiul autobuz se târâie din Chișinău la Odessa, iar de acolo la Iliciiovsk. Pentru Nica această călătorie este prima și cea mai importantă din viața ei. Odessa... Marea... Oare să fie adevărat? Totuși, e o mare norocoasă! Până acum idee despre ceea ce va urma să vadă o avea doar din cărți. Marea i se arăta cu imagini din cărțile lui Kuprin, Gorki, mitologia antică, Efremov...

— Pontul Euxin, șopti ea cu un fior deosebit, aproape sacru, închizând ochii și având senzația că-și rostogolește în gură fiecare literă ca pe niște pietricele prețioase.

3

Autobuzul a săltat din nou la un hop și Nica era să-și muște limba. Privi cu discreție în jurul său. Eleonora Arcadieva era captivată de lectură. Monotonia drumului și hurducăturilor i-au cam molesit pe cei din salon. Mulți dintre ei moțâiau cu capul pe-o parte sau lăsat pe spate. Pe ea, însă, liniștea înscăunată, dimpotrivă, parcă o deșteptase, întețindu-i atenția și auzul. Sunetele care zburau anterior pe lângă urechile ei au umplut spațiul, accentuând conturări clare ale realității, care păreau că plutesc în ceață. De la aparatul de radio din cabina șoferului ajungeau până la ea niște fragmente dintr-o operetă de Dunaevski. O soprană isterică părea că galopează împreună cu autobuzul și din când în când dădea impresia că se

bâlbâie... Simți că o găsește un val de veselie... Privirea îi fu prinsă de sacoul care luneca încet, dar sigur, de pe speteaza banchetei din față sa, pe care dormita un bărbat. „Hai, cazi odată!” se bucură ea, răutăcioasă, când poalele sacoului aproape că atinseseră pardoseala. De odată, însă, fără să-și conștientizeze gestul, ea reuși să înhațe sacoul gata să cadă. Adunându-și curaj, ea atinse cu degetele umărul bărbatului necunoscut:

— Ce e, care-i treaba? se răsti el, întorcându-se brusc. Luată prin surprindere, își strânse capul între umere, iar gura i se rotunji ca la un pește aruncat pe nisip, se închise, apoi iar i se lărgi... Ce dorești?

Tonul dur al bărbatului aproape că-i luase darul vorbirii și doar expresia de mirare și nedumerire de pe fața Eleonorei Arcadieva, care lăsase revista de-o parte o readuse parțial în simțiri.

— Poftim... Era să cadă, bâigui Nica, întorcându-i sacoul.

— Doar atât? își descoperi el dinții puternici de mascul, întinse mâna să-și înșface haina și, timp de o fracțiune de secundă își opri privirea-i calculată pe chipu-i ei buimăcit. Pe fața smolită a acestuia ochii lui de culoare deschisă păreau albi și pe o clipă niște burghiuri negre din pupile au sfredelit-o din creștet până-n tălpi: Mulțam, domniță, mai adaugă el zeflemitor și-i întoarse spatele.

Se simți atât de penibil și o cuprinse o stare de rușine atât de cumplită, încât i se făcu greață. Se lipi strâns, aproape să se contopească, de peretele autobuzului, și-și închise ochii plini de obidă și umeziți de lacrimi: „Sunt o proastă! Sunt o sălbatecă!”, se muștra ea în sinea sa. Să mă fac de râs în asemenea hal! Trebuia să rămân acasă... Dar o voce interioară o contrazise: „Și? Să stau ținută locului, să nu văd și să nu aud nimic? Să fiu mândră de sărăcia și de ignoranța mea în cele mai banale – pentru alții – situații de viață? Prin ce e mai breaz acest orgoliu decât cel boieresc?”. Paradoxal, dar propriile sale meditații o liniștiră: „Fie ce-o fi! Sunt așa cum sunt! Și basta!”

Deja trecură pe lângă indicatorul de pe șoseaua de centură, pe care scria „Odessa” și toți se înviorară. Degrabă va apare Iliciiovsk! Iar acolo...

LRDIS | We know
books

Nica își reveni de la hohotele de râs din salon. Cei prezenți se amuzau copios pe seama unui banc al pasagerului de pe bancheta din față.

— Hai, că-i bună, Vitold, m-ai dat gata! Își șterse lacrimile de râs cu o batistă de buzunar un grăsan de pe bancheta din spate. „De-ar fi vreun motiv pentru veselie, o trecu pe Nica un gând iritant, dar nu bancurile tale fără perdea, și nici tu, curcan înfoiat! Chiar dacă ai un asemenea nume... Mare cneaz! Sânge albastru! Se vede de la o poștă – nomenclaturiiist!” Ea își întoarse repezit privirea pe geam, având imboldul să-și astupe demonstrativ urechile! Chiar dacă se consideră buricul universului! Pasagerii, însă, continuau să se veselească. De ce nu, la urma urmei? Toate grijile au fost lăsate acasă. În față au doar concediuul, marea și toate celelalte... Fiecare cu așteptările sale, cu micile lor secrete...

Vechiul autobuz se târâie din Chișinău la Odessa, iar de acolo la Iliciiovsk. Pentru Nica această călătorie este prima și cea mai importantă din viața ei. Odessa... Marea... Oare să fie adevărat? Totuși, e o mare norocoasă! Până acum idee despre ceea ce va urma să vadă o avea doar din cărți. Marea i se arăta cu imagini din cărțile lui Kuprin, Gorki, mitologia antică, Efremov...

— Pontul Euxin, șopti ea cu un fior deosebit, aproape sacru, închizând ochii și având senzația că-și rostogolește în gură fiecare literă ca pe niște pietricele prețioase.

3

Autobuzul a săltat din nou la un hop și Nica era să-și muște limba. Privi cu discreție în jurul său. Eleonora Arcadieva era captivată de lectură. Monotonia drumului și hurducăturilor i-au cam moleșit pe cei din salon. Mulți dintre ei moțâiau cu capul pe-o parte sau lăsat pe spate. Pe ea, însă, liniștea înscăunată, dimpotrivă, parcă o deșteptase, întețindu-i atenția și auzul. Sunetele care zburau anterior pe lângă urechile ei au umplut spațiul, accentuând conturări clare ale realității, care păreau că plutesc în ceață. De la aparatul de radio din cabina șoferului ajungeau până la ea niște fragmente dintr-o operetă de Dunaevski. O soprană isterică părea că galopează împreună cu autobuzul și din când în când dădea impresia că se

bâlbâie... Simți că o găsește un val de veselie... Privirea îi fu prinsă de sacoul care luneca încet, dar sigur, de pe speteaza banchetei din față sa, pe care dormita un bărbat. „Hai, cazi odată!” se bucură ea, răutăcioasă, când poalele sacoului aproape că atinseseră pardoseala. De odată, însă, fără să-și conștientizeze gestul, ea reuși să înhațe sacoul gata să cadă. Adunându-și curaj, ea atinse cu degetele umărul bărbatului necunoscut:

— Ce e, care-i treaba? se răsti el, întorcându-se brusc. Luată prin surprindere, își strânse capul între umere, iar gura i se rotunji ca la un pește aruncat pe nisip, se închise, apoi iar i se lărgi... Ce dorești?

Tonul dur al bărbatului aproape că-i luase darul vorbirii și doar expresia de mirare și nedumerire de pe fața Eleonorei Arcadieva, care lăsase revista de-o parte o readuse parțial în simțiri.

— Poftim... Era să cadă, bâigui Nica, întorcându-i sacoul.

— Doar atât? își descoperi el dinții puternici de mascul, întinse mâna să-și înșface haina și, timp de o fracțiune de secundă își opri privirea-i calculată pe chipu-i ei buimăcit. Pe fața smolită a acestuia ochii lui de culoare deschisă păreau albi și pe o clipă niște burghiuri negre din pupile au sfredelit-o din creștet până-n tălpi: Mulțam, domniță, mai adaugă el zeflemitor și-i întoarse spatele.

Se simți atât de penibil și o cuprinse o stare de rușine atât de cumplită, încât i se făcu greață. Se lipi strâns, aproape să se contopească, de peretele autobuzului, și-și închise ochii plini de obidă și umeziți de lacrimi: „Sunt o proastă! Sunt o sălbatecă!”, se muștra ea în sinea sa. Să mă fac de râs în asemenea hal! Trebuia să rămân acasă... Dar o voce interioară o contrazise: „Și? Să stau țintuită locului, să nu văd și să nu aud nimic? Să fiu mândră de sărăcia și de ignoranța mea în cele mai banale – pentru alții – situații de viață? Prin ce e mai breaz acest orgoliu decât cel boieresc?”. Paradoxal, dar propriile sale meditații o liniștiră: „Fie ce-o fi! Sunt așa cum sunt! Și basta!”

Deja trecură pe lângă indicatorul de pe șoseaua de centură, pe care scria „Odessa” și toți se înviorară. Degrabă va apare Iliciiovsk! Iar acolo...

...Ca să vezi! Câte amintiri pot răscoli niște lucruri obișnuite!... Bunăoară, această plantă... Nica avea o atitudine duplicitară față de lucruri. Uneori avea impresia că întreaga lume nu e altceva decât o uriașă piață de vechituri. Un exemplu viu era chiar propriul dulap ticsit cu diverse lucruri învechite moral. Toate acestea, însă, cum-necum, erau strâns legate de anumite episoade din propria sa viață. În genere, existența întregii omeniri îi amintea o plapumă confecționată din rămășițe de stofă și haine reutilitate sau de o joacă din copilărie, când adunau cioburi mici și colorate de sticlă, ațe și bucățele de carton sau hârtie și confecționau diverse tablouri. E ceva similar cu anticul joc oriental de puzzle, doar cu diferența că omenirea nu-i cunoaște rezultatul final. În genere, se pare că toată viața construim puzzle-uri. Deseori, consumi cu acest joc o zi întreagă sau, dimpotrivă, toate par învăluite în ceața unor sentimente nesigure, mișcările devin deodată ușoare și apare o ciudată dorință de a umbla fără rost prin oraș, răsfirând absentă, din mers, coroanele arbuștilor de pe marginea trotuarelor care, dacă e dimineață, te împoașcă cu rouă.

Cel mai mult o irită mulțimea de mape, foliante, foi dispartate, pagini de ziar... Pe pardoseală... Pe masă... Peste tot pe unde-și aruncă privirile. Încrâncenata dorință de lărgime, de curat și de un răsunător vid are uneori efectul unei explozii. Și atunci totul și toate se îndeasă laolaltă în pungi, saci, se leagă în teancuri...

— Ce te-a apucat?, o înhață de mâini bătrâna mamă. Atâta s-a muncit la ele!

Dar ea n-o ascultă și prima partidă zboară la gunoiște. Întreaga lume e îmbibată de izul gunoiștii. Ar vrea să îngroape, să ardă și să fugă de aceste vechituri. Dar și de la ciripitul televizat! De la fel de fel de vraci, ventriloci, gurmanzi și erotomani, de la acești nerozi sături care discută despre haleală și fertilitate umană. De la producerea „satului planetar” cu tot delirul lor futurist! A trecut deja o lună și jumătate de când Nica s-a împotmolit în următoarea lucrare care i s-a comandat. Cum să te mai implici după asta în mișcarea de eradicare a înjurăturilor? Își aminti de un caz la festivalul „Zilele muzicii noi”. O somitate invitată de aiurea interpreta cu exasperare o creație avangardistă, prin temperamentul său torturând pianul

și cu mâinile, și cu picioarele, utilizând chiar și căpățâna sa pleșuvă... În sală se înșăunase o tăcere de mormânt... Și, deodată, — „Băgate-aș în mă-ta!” — se aude, ca ruptă din suflet, vocea acorderului de la Sala cu Orgă, care tocmai pusese la punct instrumentul. La fel și ea nu mai poate rezista acum! Iarăși se vor pomeni toate în găleata cu gunoi. După care se va relua căutările convulsive ale hârtiei necesare, a nasturilor, a panglicilor... „Mama dracului, să iau totul de la început?! Nu-mi amintesc nimic, dar știu că nu voi mai scrie la fel niciodată!”. Simte cum îi fulgeră prin minte o înșiruire de rânduri, alineate și interjecții și se întreabă: „Oare ce-i cu mine?”. Mâna caldă și catifelată ca de pergament a mamei îi întinde o foaie boțită:

— Asta cauți? Am răscolit prin cele aruncate de tine la gunoi...

Cântărește în palmă, ca pe o comoară, rezultatul „săpăturilor” — e o foaie de formatul A-4. Privirea îi lunecă încet prin preajmă... Hârtii... peste tot... pe pardoseală... pe pervaz... pe fotoliu... „Prin ce ne deosebim de dobitoace? o săcâie deodată întrebarea și imediat, vine răspunsul: Pasiunea pentru hârtie!”.

Nica ajunge la bucătărie, toarnă în ceașcă apa stătută peste noapte într-o butelie și udă palmierul. Apa se strecoară la rădăcină bolborosind pe lângă tulpină, de parcă cineva și-ar fi lipit gura însetată de gamelă. Se apucă să curețe coroana, rupând frunzele ofilite. Apoi se așază pe divan și cuprinde cu privirea dulapul cu cărți, de sus în jos, plin cu mărunțișuri colectate în urma diverselor călătorii. Se ridică și se apropie de oglindă: „O-o-o, câtă neglijență!”, ar fi spus fiica. Își prelinse palma de pe față în jos, pe gât... Pleoapele umflate, buzele palide și uscate... O greutate în tot corpul...

— Cum te simți, ți-au ajutat cât de puțin pastilele? se ițește cu precauție mama.

— Parcă-i mai bine, măcar pot vorbi...

— Nu-i nimic, nu-i nimic, important e să respecti cele prescrise.

— Nu-mi prea priesc pastilele astea, mă deranjează stomacul.

— Oricum, înghite-le, Cui pe cui scoate.

Nica se teme cel mai tare să nu se molipsească și mamă-sa de această pacoste și o roagă: